

Akademski glas

Leto II.

V Ljubljani, 19. decembra 1934.

Štev. 24 (4).

Izhaja vsak teden. Mesečna naročnina za akademike Din 4.—, za vse druge Din 5.—. Rokopisi se ne vračajo. Uprava in uredništvo: Ljubljana, Wolfova 3/1. — Čekovni račun Ljubljana 16.465.

Akademski glas za univerzitetno knjižnico se je spremenila v

Akcijo za izpopolnitev univerze

Slovenska akademska mladina je ponovno manifestirala svojo enotno voljo za čimprejšnjo popolno izgraditev slovenske univerze —

Že pred 3. uro popoldne se je napolnila prostorna zbornična dvorana na univerzi z galerijami vred. Kmalu po 3. uri je predsednik tov. **Turnšek** pričel občni zbor in posebej pozdravil g. prorektorja dr. **Slaviča**, ki so mu vsi navzočni pokazali svojo hvaležnost za njegova prizadevanja za knjižnico z burnim ploskanjem, dalje g. univ. profesor dr. **Ušeničnika** in zastopnike Licejke gg. dr. **Štebingerja**, dr. **Glonarja** in dr. **Pirjevca**. G. rektor dr. **Ramovš** je občni zbor pozdravil z naslednjim pismom:

Dragi gospod predsednik!

Zadržan se ne morem udeležiti Vaše akcijske skupščine. Telesno ne bom prisoten, a z duhom sem pri Vas. Mogel bi in moram Vas pohvaliti. Razvili ste v preteklem letu toliko moči, pokazali ste tolikšno vztrajnost in tako krepko voljo, da Vas ne le občudujem, marveč skoro zavidam. Vesel sem Vas in Vašega dela. Z dozda mladostnim elanom — to sem prepričan — boste dalje delali in na ti poti vam bodo profesorji in univerzitetni funkcionarji tovariši. V takem tovariškem skupnem stremljenju, delu in podpori bomo skrbeli za razvoj naše univerze, da jo predamo trdno in bogato mlajšim rodovom, ki jim želimo, da jih plod našega truda dviga in poplemeniti.

Sprejmite Vi, gospod predsednik, in sporočite vsem tovarišem mojo zahvalo za Vaš trud, mojo željo za uspešno nadaljnje delo in moj iskren pozdrav! Rektor Ramovš.

O odborovem delu so poročali najprej tajnik tov. **Lavrenčič**, ki je imel obilo dela z dopisi in razširjenjem poročila o majskem izrednem občnem zboru, blagajnik tov. **Skaberne** o blagajni, ki jo je vzorno vodil, ter tov. **Turnšek**, ki je v svojem predsedniškem poročilu izvajal:

Predsedniško poročilo

Ko je peščica študentov ljubljanske univerze pred dobrim letom pričela z organizacijo akcije za zidavo univerzitetne knjižnice, se je znašla pred težkimi problemi. Prav tedaj je namreč nekako uplahnilo vse študentsko življenje na univerzi. Še leto prej so se strnile skoraj vse vidnejše akademske skupine v enotno slovensko fronto, njih miselnost in hotenje je izhajalo na dan v najrazličnejših oblikah, katerih obe skrajnosti sta vršili zelo poglobljeno delo pri študiju gospodarskih, socialnih in kulturnih razmer Slovencev v posameznih kroških nekaterih prodornejših akademskih klubov, na drugi strani pa v burnih akademskih demonstracijah, v katerih se je ostro in brezobzirno žigosalo slabe in Slovence škodljive pojave dnevnega življenja.

Po tem vznurkanem letu, ki nas je trgalo od študija v javna vprašanja, je morala nasto-

piti reakcija. Mnogo tovarišev je moralo zapustiti akademska tla, drugi so se zagrenjeni umaknili. Karakteristika za to dobo našega javnega življenja pa je popolno mrtvilo. Parokrat smo skušali akademiki nekako zaokreniti smer javnega življenja. Prvič, ko se je zbral na univerzi tako zvani vseučiliški odbor, ki je ugotovil, da v teh težkih časih država res ne more skrbeti dovolj za univerzo v Ljubljani in da ji pomagajmo Slovenci samiz javnimi nabiralnimi akcijami. Predstavnikom slovenskega političnega, kulturnega in gospodarskega sveta smo skušali dopovedati, da je njihova misel zgrešena. Razšli so se.

V tako življenje smo hoteli prinesiti neko oživljenje, ustvariti nek konkreten slovenski program, ki bi se dal realizirati tudi v danih razmerah. Dosega zidave univerzitetne knjižnice je bila mišljena kot sestavni člen tega programa in trenutno njegov najvidnejši zunanji izraz.

Kaj smo doživeli ob realizaciji? V akcijo smo skušali zajeti vse slovensko čuteče akademike, ki bi prišli pred slovensko javnost s konkretno prikazano obupno sliko ene od slovenskih kulturnih institucij in podpreti s simpatijami in pomočjo te javnosti zahtevati od države denar za zgradbo novega poslopja univerzitetne biblioteke. Kajti motrenje naših javnih razmer nam je pokazalo, da je bil prav denar tisti, ki je oviral doslej vsako našo zamisel.

Neka družba v prvem odboru Akcije je skušala za delo zainteresirati najprej akademike, kasneje pa s članki v časopisju in neštevilnimi obiski pri naših javnih funkcionarjih popularizirati potrebo po knjižnici v najširšem krogu.

Preteklo je nekaj mesecev časopisne kampanje, preden je bilo sploh možno iziti z zahtevo po denarju in zidavi. Ko danes motrimo arhiv Akcije, v katerem je hranjena vrsta razgovorov iz one dobe, moramo ugotoviti, da sta bila na univerzi med profesorji komaj dva, ki sta verjela v uspeh, med našimi javnimi funkcionarji pa sploh nobenega, ki bi gledal na zadevo resno. Visok predstavnik oblasti pa nam je akcijo sploh odsvetoval, češ, da bo njen neuspeh samo razburjal duhove na univerzi.

Kljub obupni brezizglednosti smo akcijo nadaljevali in mogli pravzaprav proti pričakovanju naglo ugotoviti uspehe.

Nato opisuje tov. **Turnšek** delo in napore akcije do izrednega občnega zbora 16. maja, in preide nato na delo novega odbora, o katerem smo že obširneje poročali. Opisuje delo ob priliki spomenice na blagopokojnega kralja Aleksandra in jo nato citira. Spomenico je 20. septembra dvorna dama ga. Tavčarjeva izročila blagopokojnemu kralju.

Nato nadaljuje: Vzporedno pa smo mislili na drugo možnost realizacije. Da bi sji vendar osigurali zidavo, smo forsirali misel, da bi se takoj pričelo z delom vseeno, čeprav z manjšimi sredstvi. Kajti če bi se enkrat pričelo z zidavo, bi morala država nadaljevati. Razni kamni, ki so bili darovani in še obljubljeni, bi dali 80 do 100.000 dinarjev. Iz banovinskega proračuna je bil določen za to leto znesek 200.000 Din. Toda teh 300.000 Din je bilo vendar premalo. Asistent prof. Plečnika g. arhitekt **Valentinčič** je izdelal proračun za najmanjšo možno zidavo, to je za temelje in nekaj metrov zidu. Stalo bi 500 do 600.000 Din. Delovalo je nekoč društvo za nabiranje narodnega univerzitetnega zaklada, ki je pa nekaj let spalo, toda imelo je po hranilnicah 350.000 Din premoženja. In to društvo je sedaj oživelo. V njegov odbor je prišel naš član. Na eni svojih sej je sklenilo, da dá svojo imovino kot brezobrestno posojilo za nedoločen čas na razpolago za pričetek zidave univerzitetne knjižnice. Ta denar je bil sicer deloma naložen v Mestni hranilnici in zavodih, ki težko izplačujejo, toda v ta namen bi se denar moral izplačati. Tako bi imeli 600.000 Din. Lahko bi torej razpisali za 800.000 Din del, ker bi podjetnik počakal za 200.000 Din do prihodnjega leta, ko bi prišel ta znesek iz banovinskega proračuna. Nastal pa je še en načrt, da bi banovina najela posojilo na odplačilo po 200.000 Din skozi 10 let. Tem 1.700.000 Din bi dodali še denar od kamnov in 300.000 Din od univerzitetnega zaklada. Imeli bi dva milijona dinarjev in stavbo v grobem dozdali skoraj do strehe. Upravi univerze smo kot stavbnemu gospodarju ponovno predlagali, naj kar prično z zidavo s temi razpoložljivimi sredstvi, toda stvar se je zavlekla preko počitnic in končno ob raznih okolnostih za letos zamrla.

V sredi novembra je vlada sestavljala svoj predlog za novi državni proračun. Sedaj je prosvetni minister izpremenil svoje stališče in bil pripravljen predlagati postavko za univerzitetno knjižnico v Ljubljani. Ko je bil naš delegat v teh dneh v Beogradu, je mogel ugotoviti veliko prizadevanje ministra dr. **Novaka** in skoro nato tudi končni uspeh. Vlada je vstavila v svoj načrt finančnega zakona predlog, da se vnese postavko za univerzitetno knjižnico, da se pooblasti minister prosvete, da v soglasju z ministrom financ najame pri Drž. hipotekarni banki posojilo v potrebnem znesku za zidavo univ. biblioteke. V letošnji proračun pa pride anuiteta pol milijona Din. Ta predlog morata odobriti še Narodna skupščina in senat. Te formalnosti se bodo zavleklo do aprila, to je do končnega sprejetja celotnega državnega proračuna. Ne obstoja nikaka resna nevarnost, da bi predlog vlade ne bil odobren, ker parlament in senat le redkokedaj odklonita kak vladni pred-

log. Posebno še, ker se zdi, da uživa predlog podporo najvišje avtoritete v državi. Tako izgleda, da se bo pričelo z zidavo spomladi.

Delo Akademске akcije pa še ni zaključeno. Smernice bodočega dela odbora Akcije bodo glede knjižnice v glavnem sledeče:

1. Nuditi rektoratu univerze kot stavbenemu gospodarju pomoč v konkretnem delu za zidavo, v kolikor bo rektorat tako podporo potreboval.
2. Organizirati novo široko akcijo za izpopolnitev knjižnih zbirk. Drž. študijska knjižnica v Ljubljani ima danes v svojih knjižnih zbirkah dovolj popolno nabrane knjižne zbirke iz historičnih ved; zlasti, kar se tiče starejše literature. Popolnoma nezadostne pa so njene zbirke iz modernejših področij. Tako sploh nimamo tehnične biblioteke, ne medicinske, ne modernejših juridičnih knjig, n. pr. za študij sociologije itd. Te knjige mora prinesiti v bodočo veliko biblioteko naša knjižna zbirka. Država bo zgradila stavbo, knjižnico pa si bomo izpopolnili doma. Napraviti pa bo treba nabiralno akcijo pri naših podjetjih, ki lahko darujejo.
3. Bodoči odbor bo moral skrbeti za morebitna volila in zapuščine.

Na koncu poročila se je predsednik dotaknil neprijetne strani boja za knjižnico, to je kampanje za načrt profesorja Vurnika in ugotovil: Kdor izmed Slovencev ne izprevidi teže boja za vsako slovensko pridobitev in dela s svojim početjem, čeprav morda nehoti, proti skupnim interesom, mora prevzeti vso težo odgovornosti. Mi moramo nastop g. prof. Vurnika odkloniti kot škodljiv.

S tem bi bili izčrpani glavni momenti dosedanjega boja za univerzitetno knjižnico. Naglasiti moram, da je bilo delo zadnjega polletja v skladu z direktivami, katere je dal izredni občni zbor.

Vprašanje univerzitetne knjižnice v Ljubljani se ne more gledati osamljeno, temveč le kot eno točko konkretnega programa, katere ugoditev je načelnega značaja. Če izgleda, da bomo v svojem boju uspeli v kljub velikim težočam, je to znak, da smo si slovenski študentje svoj program pravilno začrtali in pristopili k njegovi realizaciji z dovolj energičnim nastopom. Dosega zidave univerzitetne knjižnice bo naš prvi uspeh. Generacije, ki prihajajo, pa čakajo večje in težje naloge.

Predsedniško poročilo je bilo sprejeto s toplim aplavzom, nakar se je pričela splošna debata.

Tov. Cibic je povdarjal, da je le naša borbenost priborila dosedanje uspehe, to borbenost moramo nezmanjšano ohraniti tudi v bodoče.

Tov. Žebot Ciril je zagotovil sodelovanje vseh katoliških akademikov, ki vidijo v univerzitetni knjižnici enega od glavnih znakov slovenske kulture; za to kulturo pa bi bil poguben etatizem skrajne desnice in levice: Slovenci moramo tedaj oba zavriniti.

Tov. Časar je prav tako zavrnil etatizem in pozval na odgovor glede njenega odnosa do knjižnice ono skupino, ki je pred nekaj dnevi izjavila, da bo znala na univerzi tudi s silo uveljaviti red, dasi že silno dolgo ni bilo na naši univerzi neredov,

Dalje je obratunal z načinom, s katerim se hoče uveljaviti novi načrt za zgradbo univerzitetne knjižnice.

Tov. Škerlak Tibor je pokazal sličnost usod Akcije za univerzitetno knjižnico in Akcije za izpopolnitev prekmurske gimnazije. Drastično je opisal napore in prizadevanja prekmurskih akademikov za popolno gimnazijo v Murški Soboti.

Dalje se je oglasil v debati tov. Ilija, o njegovem predlogu pa je občni zbor odločal na koncu.

Po debati je tov. Petre podal revizorsko poročilo, v katerem je prišla do izraza vsa požrtvovalnost odbornikov; poleg njih sta mnogo pomagala odboru tov. Stupica in Ravnihar. Slednji je sestavil statistiko o dotacijah vseh naših univerz. Ta statistika jarko osvetljuje vso zapostavljenost naše univerze. Odboru je bila nato soglasno podeljena razrešnica.

Ob splošni pozornosti je nato tov. Nezmeskal predlagal,

da se Akcija za univerzitetno knjižnico združi z Akcijo za popolno medicinsko fakulteto in kliniko v Ljubljani, ki so jo sprožili medicinci.

Predlog je bil soglasno in z burnim plaskanjem sprejet, nakar je tov. Ravnihar prebral nova pravila, po katerih se Akcija za univerzitetno knjižnico spreminja v

Akcijo za izpopolnitev univerze.

Za volitve novega odbora je bila vložena samo ena lista z nosilcem tov. Ravniharjem, na kateri so zastopane vse skupine na univerzi. Lista je bila soglasno izvoljena per acclamationem. Novi predsednik tov. Ravni-

har je podal za novi odbor obljubo, da bo delal ravno tako požrtvovalno in borbena kot dosedanja, tov. Lampret je pa pozval tovariše, da opuste vse strankarske zadeve, ki utegnejo odbor Akcije zapeljati v trenja.

Nato je bila odposlana pozdravna brzojavka zborovanju beograjskih študentov, ki se je vršilo ob istem času, nakar se je občni zbor zaključil.

AAK »Njiva« nas prosi za objavo sledečih vrst: Na občnem zboru 14. decembra 1934 je akademski agrarni klub »Njiva« izvolil sledeči odbor: predsednik Kerenčič Jože, phil., podpredsednik Čačinovič Rudi, iur., tajnica Flis Danica, med., blagajnik Peterin Stane, iur., knjižničar in gospodar Andreč Karel, kemik, odbornik Zorga Marcel, tehnik, revizorja Črnica Avgust in Gornik Ignac, tehnika; kot zastopnik pri Zvezi kmetskih fantov in deklet je izvoljen Hočevnar Franc, iur. — Akad. agrarni klub »Njiva« bo delo tekoče poslovne dobe omejil predvsem na študij kulturno gospodarskih razmer našega podeželja, na delo, ki je v svojih podrobnostih bilo do sedaj popolnoma zanemarjeno in za kar naša inteligenca še zdaj nima smisla.

Akademski javnosti!

»Akademski glas« se je po 1½letnem izhajanju toliko razširil in afirmiral, da ga lahko postavimo na trajno, široko, vse akademike obsegajočo bazo.

V smislu teh intencij se bo osnovala takoj po NOVEM LETU 1935 »AKADEMSKA TISKOVNA ZADRUGA«, r. z. z o. z., ki bo prevzela izdajanje »Akademskega glasa« in drugih akademskih publikacij.

Da se omogoči vsem sodelovanje in soodločanje o listu in zadrugi, bomo zgradili zadrugo na teh načelih:

1. Zadrugi delež bo majhen (50 Din) tako, da bo vsakemu mogoč vstop v zadrugo.
2. Zadrugi delež se lahko pridobi na sledeči način:
 - a) z vplačilom zadrugnega deleža;
 - b) z odkupom zadrug. deleža z delom v uredništvu ali upravi lista oz. zadruge;
 - c) s pridobitvijo 12 naročnikov, ki plačajo naročnino za pol leta, ali 6 naročnikov, ki plačajo naročnino za 1 leto.
3. Zadrugniki so lahko fizične ali juridične osebe.
4. Vsak zadrugi delež ima na skupščini en glas. Največ pa more imeti ena oseba pet glasov.
5. Vsako leto se vrši redni občni zbor zadruge, ki voli člane načelstva, glavnega urednika, uredniški, upravni in nadzorni odbor zadruge.
6. Na občnih zbore imajo vso aktivno in pasivno volil. pravico, pravo govora itd.:
 - a) zadrugniki, ki vplačajo zadrugi delež;
 - b) zadrugniki, čijih delo v uredništvu ali upravi se je ocenilo;
 - c) zadrugniki, ki so pridobili 12 polletnih ali 6 letnih naročnikov.
 - d) po 10 rednih naročnikov ima skupaj en glas. Svojemu pooblaščenca izdajo skupno pooblastilo.

Na ta način omogočimo vsakemu vstop v zadrugo in onemogočimo, da pride list v roke peščice posameznikov.

Podrobna pojasnila in navodila bomo objavili na naši deski na univerzi in v listu. KONZORCIJ »AKADEMSKEGA GLASA«.

Akademiki!
Smuči,
smučarske
potrebščine

Vam nudi s popustom
SPORT-KMET^{D.Z.}_{O.Z.}
ALEKSANDROVA C. 7

Naš profesor predava na Dunaju

V sredo, 19. t. m. ob 6. predava na Dunaju pod okriljem Elektrotehničnega društva prodekan tehniške fakultete v Ljubljani dr. Milan Vidmar o temi: Porazdelitev izgub pri transformatorjih. Predavanje se vrši v veliki dvorani Avstrijskega društva inženjerjev in arhitektov.

Prav vesele božične praznike in srečno novo leto vošči vsem gg. akademikom **moderna menza** »NOVA KUHINJA«, Aleksandrova c. 5/1., ki nudi izborna, tečna in okusna hrana po izberi jedilnega lista. Kosilo Din 10 in 8.50 — večerza Din 6. Večerza tudi ob nedeljah. Kruha belega ali črnega po volji.

Okrog 200 slušateljev naše univerze je v nedeljo zvečer ob 6. s posebnim vlakom odpotovalo na Oplenac, kjer se skupno z zagrebškimi študenti poklonijo manom pokojnega kralja Aleksandra.

Akademiki! Za Miklavža in Božič Vam nudi po globoko znižani ceni: Čevlje damske, moške, športne, gozderje, smučarje, sneške, galoše, copate i. t. d.

Krasna izbira damskih torbic, aktovk, nahrbtnikov.

DETELA BOGDAN, LJUBLJANA
Sv. Petra 25, »JADRAN« hotel Balkan.

Kupujte samo domače blago!

Neupravičen pesimizem

G. dr. Vladimir Čorović, dekan filozofske fakultete na beograjski univerzi, je napisal v beograjskem dnevniku »Politika« 30. novembra t. l. članek z naslovom: Za diplomirane filozofe je položaj neutrušen. Članek je v mnogočem prestrašil ne samo one, ki so diplomirali in brez uspeha čakajo nastavitve, ampak tudi one, ki še študirajo, in je zaradi tega zadosten povod, da preko njega ne gremo ravnodušno, kakor preko večine časopisnih člankov, posebno še, ker je njegov avtor g. Čorović, znani srbski zgodovinar.

G. Čorović v pesimistični, skoraj jokavi izjavi ugotavlja, da se je pri nas pojavila nadprodukcija filozofov in da je izčrpana vsaka možnost, da se zaposlijo, tako da je njihov položaj brez nade. Čeprav smo prepričani, da je g. Čorović orisal položaj tako, kakršen je, in čeprav sami vidimo, da je pri nas polno mladih moči, ki že precej časa brez uspeha čakajo, da jih bodo zaposlili, se vendar ne moremo povsem strinjati z izjavo in pesimističnim razpoloženjem g. Čorovića.

Priznavamo, da je položaj naših študentov težak, vendar ne mislimo, da je brez nade in brez izhoda. To naš sili, da odgovorimo na izjavo g. Čorovića.

Prvo, kar se čuti ne samo pri g. Čoroviću, temveč tudi v vseh tozadevnih objavljenih izjavah, je to, da se vsi oni, ki dajejo izjave o tem vprašanju, omejujejo le na golo ugotavljanje činjenic, kakršne so sedaj, ne oziraje se na to, zakaj so se one pojavile, in ali je mogoče najti kakšen lek. Če bi oni, ki samo golo ugotavljajo, prodrli malo globlje v jedro stvari, bi videli, da ni dovolj samo ugotoviti dejstvo, ampak da se je treba tudi požuriti, da se isto dejstvo popravi. Če bi pokazali več zanimanja, bi videli, da položaj ni brez izhoda in tako črn, kakor se zdi njim, ampak da je treba nekaj aktivnosti in volje, pa se bo vse skupaj obrnilo na bolje.

Nadprodukcija intelektualcev, o kateri se v zadnjem času toliko govori, je po našem mnenju samo začasna plima, ki se z zgodovinsko nujnostjo oglašja kot posledica zgodovinske oseke, a oseka, ki se je pojavila sedaj glede zaposlitve intelektualcev, je, mislimo, spet posledica povojne plime grozničavega zaposljevanja, ko je primanjkovalo kvalificiranih intelektualcev ter so se prazna mesta polnila z ljudmi, ki so bili v mnogih slučajih komaj pismeni. Tedaj se je mrzlično iskalo ljudi, ki bi mogli s povprečnimi sposobnostmi brez ozira na kvalifikacijo vršiti neko prosvetno nalogo. Iz tega se je porodila dirka za študiranje, v večini slučajev z edinim ciljem, da se dobi čim prej služba. To je tudi privedlo do sedanjega stanja.

Vendar o kakšni nadprodukciji intelektualcev pri nas ne sme biti govora. Vsakomur je znano, da še ni preteklo mnogo decenijev, ko je bila pri nas redkost človek, ki je znal brati in pisati. — danes pa se pritožujemo, da imamo preveč inteligence. Samih sebe ne smemo varati, pogledati moramo resnici v oči. Čeprav se na eni strani pritožujemo nad nadprodukcijo razumnikov, ne smemo na dru-

gi strani pozabiti, kako velik je v nekaterih predelih naše države odstotek prebivalstva, ki sploh ne zna pisati. Pa tudi v znanosti sami nismo še predaleč prodrli. Dovolj je navesti, da se, recimo v književnosti profesor književnosti sklicuje na Armina Pavića, ki je deloval pred nekaj deceniji, kot na najmočnejšo avtoriteto za književnost.

To dejstvo pobija vse trditve onih, ki pesimistično gledajo na našo dobo.

Četudi se je javilo nekaj več študentov, je treba postaviti razliko med študentom in študentom. Pronikniti v njihovo dušo in v njihovo življenje ter izvršiti izbiro po strogo kulturnem kriteriju, ki bi bil prost vseh nespametnih nacionalnoreligioznotradicionalnih ozkosrčnosti. Istemu kriteriju je treba podvreči tudi one, ki že zavzemajo položaje, pa začetni čiščenje nesposobnih in zaposljevati samo

Zaradi tehničnih zaprek je današnja številka Izšla dan kasneje kakor navadno.

Š T U D E N T P O S V E T U

V BOJU PROTI TAKSAM IN ŠOLNINAM.

Odbor Zveze slušateljev tehnične fakultete v Brnu je poslal Zvezi čehoslovaških študentov (SČS) v Pragi resolucijo, v kateri najodločnejše protestira proti nameravanemu zvišanju taks in šolnine. Proračunski osnutek predvideva namreč za prihodnje leto zvišanje šolnin za celih 100%, kar je pri že itak visokih sedanjih šolninah v resnici občutna finančna preobremenitev za dijaštvo iz kmetijskih in delavskih slojev. Ista resolucija se obrača tudi proti znižanju socialnih podpor, zmanjšanju dotacij za posamezne stolice in zahteva na drugi strani izpopolnitev izpraznjenih asistentskih mest.

STOLETNI ČASTNI DOKTOR.

Varšavska univerza je doživela v petek 14. t. m. izreden dogodek. Filozofska fakulteta je podelila častni doktorat bivšemu socialističnemu senatorju Boleslavu Limanowskemu, ki je slavil pred nekaj dnevi svoj stoti rojstni dan. Zaradi bolezni se slavnosti ni udeležil sam in je v njegovem imenu sprejel diplomu njegov sin.

NAZADOVANJE INSKRIPCIJ NA DUNAJSKI UNIVERZI.

Do 13. decembra je bilo inskribiranih na dunajski univerzi v zimskem semestru 1934/35

PO UNIVERZI

Narodno obrambni dan

ki se je vršil 12. decembra popoldne v zbornici, je združil vse akademike v resno in dostojanstveno manifestacijo za rojake onkraj meje. Zborovanje je sklical Klub akademikov iz Trsta, Gorice in Istre ter ga je vodil klubov predsednik tov. Bogdan Novak.

Za tov. Novakom so govorili zastopniki vseh kulturnih društev, ki so z različnih svetovnonazornih pogledov motrili in propagirali narodno-obrambno delo.

Nato se je svečanost v zbornici zaključila.

Pred spominsko ploščo žrtev pred univerzo so akademiki zapeli državno in slovansko himno ter se nato mirno razšli.

»Radiotehnik«. Izšla je decemberska (4.) številka revije »Radiotehnik«, ki jo izdaja Akademski radioklub na naši univerzi. Številka prinaša: Razvoj mehanike elektronov (Ivo Pirkovič), Cev s katodnim žarkom — instrument za vsa merjenja (ing. Šlebinger);

PRAKTIČNO DARILO

USTNIK „LIKAR“

Izboljša aromo tobaka, uniči škodljive snovi
Din 40— s poštnino

LIKAR, KOSTANJEVICA na Krki

one, ki so v resnici sposobni, da opravljajo nek poklic. Potem se bo pokazalo, da pri nas ne samo da ni nadprodukcije intelektualcev, ampak jih niti nimamo dovolj.

To reformo naj izvedejo merodajni — država sama — ki mora uvideti, da je nepravilno ustvarjati intelektualni proletariat. Toda za to je potrebno ne samo črnogledno ugotavljanje, ampak predvsem aktivno delo na reformiranju našega prosvetnega vprašanja, kar bi lahko uvidel tudi g. dr. Čorović.

Ne črnogledosti, ne praznega ugotavljanja, ampak dela, aktivnosti in volje je treba, da se pri nas razmere ozdravijo. V nasprotnem slučaju pade odgovornost na one, ki so dolžni, a nočejo storiti potrebnega.

Milan F. Rakočević, stud. phil.

10,737 slušateljev. Četudi računamo še 400 do 500 naknadnih inskripcij, pomenja to vendar v primeri z zimskim semestrom 1933/34 nazadovanje za 700—800 slušateljev. Občutno je nazadovanje zlasti na filozofski fakulteti, ki je doseglo 15%. Sledi juridična fakulteta (11%), nato pa medicinska (3,5%), medtem ko frekvenca teološke fakultete stagnira.

NAČRTI Z UNIVERZAMI GREDO V KLASJE.

Das deutsche Nachrichtenbüro (DNB) prinaša novi zakon o univerzitetnih profesorjih, iz katerega povzemamo:

Ob koncu semestra, v katerem dopolni univerzitetni profesor 65. leto svojega življenja, je avtomatično razrešen svoje službe (§ 1.). Če zahtevajo državni interesi, more državno ministrstvo za znanost, vzgojo in narodno prosveto razrešitev odložiti (§ 2.). Po potrebi more isto ministrstvo premestiti univerzitetne profesorje, v nekkih primerih (ob ukinitvi stolic) jih more celo odpustiti.

Zakon je realizacija vladine težnje po podreditvi univerze interesom nacionalno-socialistične vzgoje nemške doraščajoče generacije. Značilno je, da predvideva zakon vpočitve starejše profesorske generacije, ki predstavlja zlasti nemško-politično reakcijo.

Detektorski aparat; Elektronka z zaščitno mrežo; Dvocevni aparat za priključek na izmenični tok; Visokofrekvenčni oscilator; Novosti v radioindustriji; Na kratkem valu. Revija bo zadovoljila s svojo teoretično in praktično vsebino vsakega amaterja. Zahtevajte jo na ogled. Naroča se na naslov: Uprava »Radiotehnika«, Ljubljana, Knafljeva ulica, št. 13/III.

Občni zbor filozofov

se je nadaljeval in končal v petek, 14. decembra. Za volitve so bile vložene tri liste: tov. **Poberaja**, ki je dobila 90 glasov, tov. **Verbica** ki je dobila 76 glasov, in tov. **Tavčarja**, ki je dobila 42 glasov. Za vse liste je bila agitacija bolj živa kakor prejšnje čase.

Predlogi so padli naslednji: **uredita naj se germanski in romanski seminar, filozofsko društvo naj dobi svoj lokal (Poberaj), društvena knjižnica naj se ukine, knjige pa naj**

Nogavice-rokavice

zimsko triko-perilo, srajce, kravate, žepni robci, modni in športni predmeti, itd.,

najugodnejše

pri tvrdki

Josip Petelinc, Ljubljana

za vodo (blizu Prešernovega spomenika)

Akademiki 10% popusti

preidejo v trajno last posameznih klubov. Porazdelili jih bodo načelniki klubov. O ustanovitvi reprezentance naj odloča odbor po svoji uvidevnosti.

Božične počitnice trajajo od incl. 18. dec. 1934 do incl. 10. januarja 1935.

Na ustanovnem občnem zboru podružnice Ferialne zveze na medicinski fakulteti je bil izvoljen za predsednika tov. Žvegelj, na filozofski pa tov. Bertoncej.

Prireditve

VSEM GG. AKADEMIKOM

Plesni zavod »Jenko« v Kazini, Kongresni trg 1, vabi k plesnim tečajem s poukom vseh družabnih plesov. Posebni začetniški tečaj je vsak ponedeljek ob 20. V torkih in četrkih izpopolnjevanje. V sobotah splošna vežba in v nedeljah popoldanski tečaj. Posebne ure in informacije dobite vsak dan. Vsi gg. akademiki imajo izreden popust.

Kino »Sokol« Šiška. Telef. št. 33-87.

18.—20. decembra premiera češkega filma »Zlata Katarina« (Lida Baarova, V. Borski, A. Nedošinska.)

21.—23. decembra »Plavolasa Venera« (Marlena Dietrich).

Za Božič, 25.—28. decembra premiera operete »Pomladni zvoki« (Claire Fux, Maris Wetra).

Predstave ob 7. in 9. uri, v nedeljah ob 3., 5., 7. in 9.

Kino Kodeljevo. Telefon št. 31-62.

18. in 19. decembra »Nori baron«.

20., 21. in 22. decembra dvojni spored: »Pariška roža« in »Goreči sneg«.

Za Božič in na dan sv. Štefana dvojni spored: »Kralj valčka« in »Pesoglavci«. Predstave ob 5. in 8. uri zvečer.

Poravnajte naročnino!

Ure, zlatnino in srebrnino. IVAN PAKIŽ, Ljubljana
Pred škofijo 15.

Vsa krojaška dela Vam najsolidneje opravi
JANKO ROZMAN, KROJAŠTVO
LJUBLJANA VII, Podjunska 13
zraven kina »Sokol«, Šiška
Gg. akademiki imajo izreden popust!

NOVA ZALOŽBA V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG

Knjigarna - znanstvena in leposlovna literatura.

Tehnične in pisarniške potrebščine - risalna orodja, kotomeri, logaritmična računala, prizmatična ravnila, risalni papir, nalivna peresa.

V naši založbi je izšla dr. ing. M. Kasala
Gradjevinska mehanika u teoriji i praksi

(I. knjiga: Statički i odredjeni sistemi)
(II. knjiga: Statički odredjeni rešetkasti sistemi i opšta teorija statički neodredjenih sistema.)

Delo in uspehi kočevskih akademikov

Sodelovanje v stanovskih in kulturnih društvih je za akademika skoraj tako važno kot študij in izpiti. Slednje daje akademikom le teoretično znanje, dočim mu dajejo društva priliko, da pokaže in izkoristi znanje, ki si ga je pridobil s svojim študijem. S sestanki, predavanji in debatami ga seznanjajo društva z raznimi perečimi problemi, navajajo ga k samostojnemu mišljenju in izražanju svojih misli; končno ga uvajajo v javno življenje sploh.

Lokalna akademska društva ne združujejo samo akademikov istih krajev in nazarj, ampak omogočajo le-tem delovanje in izobraževanje tudi med počitnicami, kar je centralnim društvom onemogočeno. Nadalje so lokalna akad. društva važen faktor v izobraževanju neintelektualnega podeželskega ljudstva. Podeželski akademiki so spoznali važnost takih društev in se organizirali. Vzgledi so vlekli, in sedaj beležimo že dovolj lokalnih akademskih društev; tako v Mariboru, Celju, Novem mestu, Kočevju in drugod.

Eno izmed prvih lokalnih akad. društev je bilo »Akademska društvo« v Kočevju. Dne 29. VI. 1929. leta so se zbrali vsi kočevski akademiki v hotelu »Trst« na ustanovnem občnem zboru. Malo jih je bilo, kljub temu pa so si očrtali svoj program in si izvolili svoj prvi odbor: Bojc Vilko, Šeško Josip, Benulič Rudolf, Šifrer Leon in Kralj Vladislav.

Glavna naloga izvoljenega odbora je bila: preskrbeti društvu dovolj denarnih sredstev za omogočitev načrtanega programa. Odbor se je vrgel z vsem mladostnim ognjem na delo. Delo je imelo uspeh in z uprizoritvijo dveh iger in akademije si je društvo ustvarilo trdno podlago. Društvo je imelo vse pogoje za uspešen obstoj; toda razprtije, ki so vladale v odboru, so dovedle do tega, da se

je društvo na III. občnem zboru dne 27. novembra 1930 razpustilo.

Ideja za akademsko društvo v Kočevju pa ni zamrla. Kočevski akademiki so spoznali potrebo društva in se dne 6. IV. 1931 ponovno zbrali v hotelu »Trst« na ustanovnem občnem zboru — sedaj »Jugoslovanskega akad. društva«.

Program in namen novega Jug. akad. društva je bil v glavnem isti kot program starega društva. Ni se čutil niti premor med razpustitvijo starega in ustanovitvijo novega akadem. društva.

Društvo je priredilo več akademij, izletov in iger. Poleg komedij in burk je vprizorilo tudi več resnih iger in dram: tako ob priliki 60letnice pisatelja F. S. Finžgarja »Verigo«. Dne 16. novembra 1932 je vprizorilo Cankarjevo dramo »Hlapci«, v proslavo 15. obletnice smrti Ivana Cankarja pa dne 10. jan. 1934 »Cankarjev večer« z dobro izbranim sporedom.

Ni pa ostalo društvo le pri igranj; ampak, da dvigne in poživi kulturno življenje v Kočevju, je na eni svojih sej sklenilo uvesti za kočevsko občinstvo predavanja po vzgledu ljudskih univerz. Društvo se je z vso resnostjo spravilo na težavno delo. Uspeh je bil lep in presenetljiv. Gmotno seveda nikoli ni bilo uspeha, ker društvo ni pobiralo vstopnine. Vendar pa zavedajoč se važnega kulturnega in vzgojnega pomena poljudnih predavanj društvo ni prenehalo, ampak si je preskrbelo potrebna denarna sredstva na drug način: z igranj. Kulturna, socialna in politična predavanja so prirejali kočevski akademiki vsako nedeljo skozi vsa leta in jih prirejajo še danes.

K vztrajnosti in uspešnemu kulturnemu delovanju jim moremo le čestitati in želiti obilo uspeha še v nadalje.

E. B.

Posebno znižane cene
za gospode akademike in študente
je uvedel

brivski salon
KOSTANJEVEC
Gradišče 7 (poleg drame)

Skrbna postrežbal

Najceneje in najsolidneje
Vas postreže

„DAJ-DAM“

Za razne svečane prilike
kličite telefon št. 23-08

Gg. akademikom

se priporočam za vsa
v knjigoveško stroko
spadajoča dela

A. Janežič, knjigoveznica

Ljubljana, Gregorčičeva ul. št. 5

GAGEL JOSIP
Ljubljana, (pod semeniščem)

priporoča svojo specialno trgovino
trikotaže, nogavic, kravat i. t. d.

Postrežba točna in solidna
Cene konkurenčne
Blago prvovrstno

ZA SPORT: trpežno blago v najnovejših vzorcih za ženska in moška oblačila.

ZA PROMENADO: krasno temno modno blago v različnih kvalitetah in najnovejših barvah za dame in gospode.

ZELO UGODNE CENE le pri

LENASI & GERKMAN
LJUBLJANA

„Pri nizki ceni“
Ign. Žargi

Ljubljana, Sv. Petra c. 11

Trgovina z drobnim, pletenim in modnim blagom, damsko konfekcijo, perilom in kravatami na debelo in na drobno

Velika zaloga potrebščin za krojače in šivilje

Telefon števil. 20-69

Ček. račun 10.310